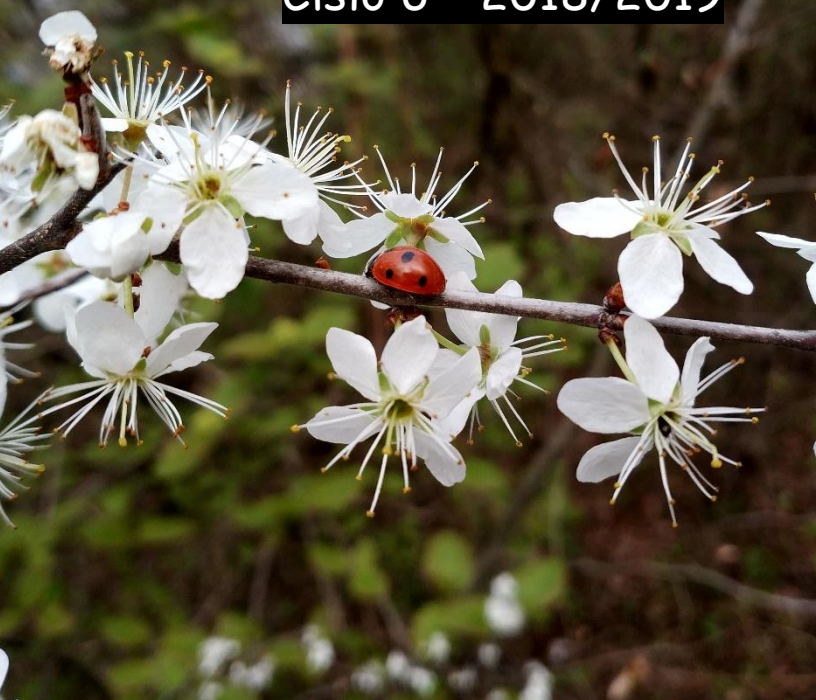

Číslo 6 - 2018/2019

BukoVINKY

Milí čitatelia!

Srdečne všetkých pozdravujeme a tešíme sa zo záujmu, ktorý prejavujete našim stránkam.

Veľkonočné prázdniny sa blížia, klasifikačné obdobie nám vrcholí, rodičovské združenia sú na obzore a jar zatiaľ nie a nie sa rozbehnúť. Deviataci sa úspešne popasovali s testovaním, bilingválne gymnáziá nám opäť zobrali našich najúspešnejších žiakov, deň otvorených dverí sme úspešne zrealizovali, zápis detičiek do prvej triedy je pripravený. Deň Zeme - na ten nezabúdame, nezabúdame ani na naše lesy, pripomenuli sme si Deň učiteľov a poďakovali sme našim pani učiteľkám za ich prácu,

A teda? Užite si prázdniny, majte veľa radosti. My posielame všetkým Tomáškovho veľkonočného zajačika a maličké želanie.

**Užite si Veľkú noc,
majte vody moc a moc.
Korbáče aj vajíčka
a k tomu aj malého zajačka.
Koláčiky aj sladkosti,
majte všade veľa radosti.**

Vaša redakčná rada

Správičky zo školičky

Milí žiaci, milí rodičia
už viac ako rok spestruje naše vyučovanie
i prestávky jedinečný projekt Nadácie
Volkswagen Slovakia s názvom:

„Vedomostné ostrovy“

Vďaka zaujímavým spracovaným témam,
v ktorých sa prelínajú vedomosti z fyziky,
techniky, ekológie a nemeckého jazyka sme sa
mohli – veľkí aj malí - dozvedieť množstvo
informácií o tom **čo, prečo, kde, kedy a kto** –
niečo vymyslel, či objavil, alebo ako fungujú
rôzne veci.

Vďaka **Virtuálnemu kariérnemu
poradcovi** ste sa otestovali, **čím by ste mohli
byť**, keď budete dospelí, alebo ak už ste
dospelí, či máte prácu snov.

V tomto období projekt pokračuje opäť
zaujímavou aktivitou, a to **Súťažou v tvorbe**

vedomostných tém, ktoré sa stanú súčasťou digitálneho obsahu Vedomostných
ostrovov. Využite možnosť a zapojte sa do súťaženia o najaktívnejšiu školu,
ceny pre tvorivé tímy, ale najmä o **hlavnú cenu súťaže**:

„Poznávaciu cestu za Lemurom-Emurom na Madagaskar“

(Všetko o súťaži nájdeš na www.vedomostne-ostrovy.sk)

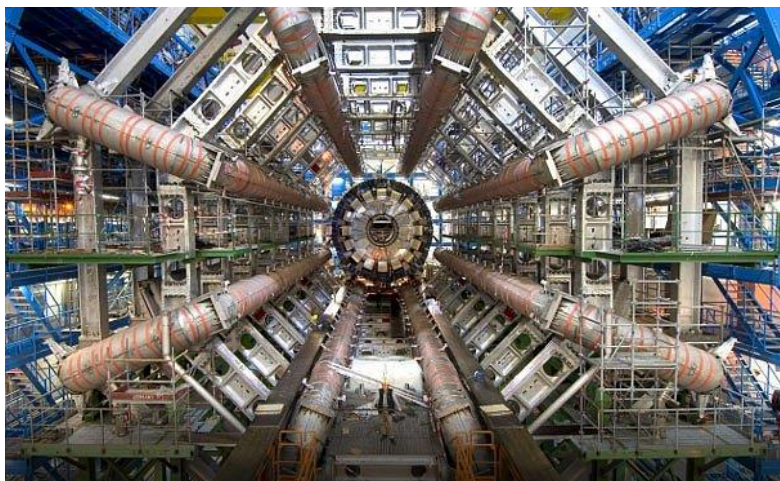
Trilógia Návrat do budúcnosti alebo prečo som začal zbožňovať sci-fi

Janko Červenka 8.A

Milí čitatelia.

V tomto článku nahliadneme do sveta sci-fi žánru. Sci-fi tematike som sa aj predtým venoval, ale ten film ktorý som po prvýkrát uvidel ma presvedčil, aby som sa viacej venoval tematike Cestovanie v čase a celkovo sci-fi tematike. Presne tak, je to Návrat do budúcnosti. Stará trilógia z 80-tych rokov, ktorá má dosť toho do seba. Jedného krásneho júnového dňa v roku 2018, v posledné dni, čo prebiehalo ešte normálne vyučko, môj spolužiak Miro priniesol CD-čka, ktoré obsahovali všetky tri epizódy tej úžasnej trilógie. Keď som videl po prvý- krát prvú epizódu, tak som bol veľmi fascinovaný. Všetky tri epizódy sú veľmi zaujímavé. Prvá epizóda je o tom, že každý je strojom svojho šťastia. V prvej epizóde, keď sa Marty ráno zobudí, zisťuje, že celá jeho rodina sa zmenila. Jeho otec je sebaistý a úspešný spisovateľ, a jeho matka je zdravá a šťastná žena. Tiež zisťuje, že z Biffa sa stal Georgov poslušný podriadený. Predtým to bolo tak, že Biff bol nadriadený nad Georgom. Lenže Marty vycestoval do roku 1955 a zmenil to. Hrozilo mu, že stratí svoju existenciu, keďže svojich rodičov rozdelil, ale nakoniec sa dali dokopy takým spôsobom že Biff prepadol Martyho mamu, lenže George sa mu postavil zoči-voči a Biffa odohnal preč. Deje ďalších epizód nebudem prezrádzať, treba len zhliaďnuť aby ste mali zaujímavý zážitok. Ale teraz budme nachvíľu realistami... Sci-fi je veľmi úžasný žánr, plný zaujímavých vecí. Určite odporúčam zhliaďnuť aspoň jeden sci-fi film, alebo prečítať aspoň jediná sci-fi knihu.

Naše zaujímavosti

Dimitrij Ivanovič Mendelejev

Dňa 6.3. 2019 uplynulo 150 rokov od vytvorenia periodickej tabuľky prvkov. Priblížme si život autora tejto tabuľky, slávneho ruského chemika, ktorý urobil z chémie vedu.

Jeho rodičia Ivan Pavlovič Mendelejev a Marija Dimitrijevná Mendelejevová (rodená Kornilievová) mali 17 detí, z ktorých však len 14 prežilo. Mendelejev sa narodil 8. februára 1834 v meste Tobol'sk v západnej Sibíri ako posledný zo svojich súrodencov. Jeho otec bol riaditeľom gymnázia, kde študoval. Bolo vtedy známe, že nenávidí predmety ako filozofia, jazyky a kultúra všeobecne. Začala ho však baviť chémia a fyzika. Neskôr ho fascinovala napríklad aj ropa.

Keď mal Dimitrij trinásť rokov, jeho otec oslepol a zomrel. Matka sa snažila užiť veľkú rodinu a dať deťom vzdelanie tak usilovne, že vyčerpaná ako 57-ročná zomrela, bolo to keď mal Dimitrij šesťnásť. Možno práve toto tragické detstvo podporilo Mendelejeva k jeho veľkým objavom v dospelosti.

Vzorce a poriadok nachádzal tam, kde iní videli len chaos. Jeho periodická tabuľka, ktorá sa mu údajne zjavila vo sne, patrí ku klenotom modernej vedy. Oplýval jednou zvláštnou vlastnosťou – vraj keď ho niečo zaujalo, dokázal na tom pracovať bez prestávky aj niekoľko dní a nocí. Takýmto štýlom dokázal napísať za dva mesiace svoju prvú knihu o organickej chémii, ktorá mala 500 strán.

Od roku 1863 prednášal chémiu na prestížnej Petrohradskej univerzite. Študentov na jeho prednášky lákali dve veci: Po prvé, jeho excentrický výzor - Mendelejev sa nechával strihať iba raz do roka, aj to nožnicami na ovce. Škótsky chemik William Ramsey ho opísal ako výstredného cudzinca, ktorého každý jednotlivý vlas sa správa nezávisle od ostatných. Po druhé, Mendelejevove prednášky boli poprekladané poznámkami z najrôznejších odborov, ako sú astrofyzika, zoológia, astronómia či výroba liehovín (možno tam niekde vznikli nepravdivé povesti, že Mendelejev ako prvý vyrobil pravú ruskú vodku).

Keď písal svoju druhú knihu, potreboval nájsť spôsob, ako by prvky usporiadal. Napísal si prvky a ich vlastnosti na kartičky a začal ich ukladať podľa protónového čísla ako pasians. Keď však nad kartičkami zaspal, vo sne sa mu

tabuľka zjavila a vynález bol na svete. Neskôr sa pochybná správnosť tabuľky potvrdila objavením nových prvkov, ktorým Mendelejev predpovedal vlastnosti.

Na počesť tohto génia je pomenovaný kráter na Mesiaci, minerál mendelevit a 101. prvok mendelévium.

Pripravila: Katka Gersová, redakčná rada

Prázdninové spomienky

Moje jarné prázdniny

Cez jarné prázdniny sme boli už po štvrtýkrát v dedine Zuberec na Orave. Ako vždy, bolo vynikajúco.

Doobeda sme chodievali na svah, potom sme sa išli najesť do reštaurácie, zahrali si karty a iné spoločenské hry a ak sa nám chcelo, išli sme si zalyžovať aj večer. A ak sa nám nechcelo, zahrali sme si v spoločenskej miestnosti nášho ubytovania biliard. Nanešťastie nás jeden deň zmohla slabá nádcha, a tak sme šli len na výlet do Zakopaného. Pri jedení korbáčikov, oštiepku a užívaní si akurátneho svahu nám prázdniny rýchlo ubehli.

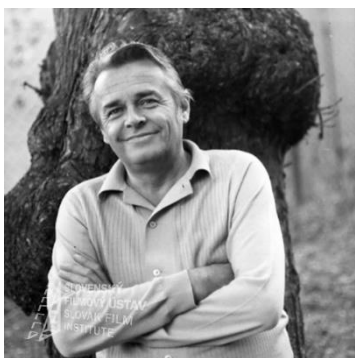
V každom prípade počko vyšlo a bola sranda. Potom sme sa vrátili domov a dorobili si aj so sestrou úlohy do školy. Už sa teším na budúci rok....

Pripravila: Katka Gersová redakčná rada

Ulice v Devínskej Novej Vsi

V Devínskej Novej Vsi máme niekoľko ulíc pomenovaných po významných osobnostiach. Na jednej z ulíc je aj naša škola Ivana Bukovčana. Ďalšie ulice sú pomenované po Pavlovi Horovovi, Milanovi Marečkovi, Štefanovi Králikovi, Jánovi Poničanovi, Jánovi Jonášovi, Milanovi Pišútovi, Jánovi Smrekovi a máme aj námestie po Jánovi Kostrovi. Teraz si prečítajte o osobnostiach, po ktorých sú pomenované ulice našich základných škôl. Nájdite spojitosť osobností, po ktorých sú pomenované ulice v Devínskej Novej Vsi...

Ivan Bukovčan - (15.9.1921 - 25.5.1975)

bol slovenský publicista a dramatik, filmový dramaturg a scenárista. Narodil sa v lesníckej rodine. Veľkú časť jeho dramatickej tvorby tvoria filmové scenáre pretransformované na divadelné hry. Jeho najznámejšie scenáre boli sfilmované napríklad vo filmoch Rodná Zem, Deň, ktorý nezomrie, Tango pre medveďa, Medená veža, Orlie pierko, Stratená dolina. Jeho tvorba sa zaoberala bojom proti fašizmu a mravnosťou človeka.

Pavol Horov - (25.5.1914 - 29.9.1975)

bol slovenský básnik a prekladateľ. Pochádzal z rodiny maloroľníka, o otca prišiel krátko po narodení. Vzdelanie získaval v Bánovciach nad Ondavou v Moravanoch. Ako učiteľ získal kvalifikáciu na učenie dejepisu, geografie a slovenčiny. Jeho prvé básnické dielo z roku 1940 je Zradné vody spodné, v ktorom reaguje na vojnové udalosti. Tejto téme sa venoval aj v ostatných básnických zbierkach. Najlepšia skladba inšpirovaná matkinou smrťou je Vysoké nebo letné. Venoval sa aj prekladom z poľskej, perzskej, ruskej a bulharskej poézie.

Pripravil: Tomáško , redakčná rada

Úvaha

Celosvetové problémy

Veľa ľuďom sa môže zdať táto téma dosť o ničom, ale podľa mňa sa oplatí práve túto tému riešiť. Každoročne len kvôli písomkám sa vyseká viac ako 100 000 ton stromov alebo teda celkovo dreva.

V dnešnej dobe je v ovzduší 78 percent dusíka 21 percent kyslíka. Pred 70 000 rokmi bola atmosféra plná kyslíku. Ale to, že ho tu je pomerne dosť málo netreba riešiť, ale čo treba riešiť je dusík, ktorého je v našom ovzduší okolo 78 percent. Niektorí tvrdia, že na našej planéte sú ľudia premnožení, niektorí zase, že za to môžu kravy alebo teda ich tráviaci systém, ktorý vylučuje nadpriemerné množstvo dusíka. Mnohí veria v to, že to napraví čas. Ale môj názor je taký, že ak drancovanie prírody, znečisťovanie prírody a vody plastmi bude pokračovať, tak ľudstvo vymrie... Dosť morbidne, ale je to pravda, naša planéta je na pokraji kolapsu. Taktiež ak do roku 2055 neznížime spotrebu mäsa a mäsových výrobkov o 60 percent tak ľudstvo vymrie na obezitu. Na svete je viac ako 54 percent obéznych ľudí. Podľa mňa to ľudstvo zabalí do takých 200 rokov a vtedy zistí, že po celý ten čas robili chybu. Už teraz kvôli dusíku sme za hranicou nenávratnosti. Ďalší problém je ten, že ľudia sa príliš spoliehajú na jednoduchosť vecí. Ďalšie na rebríčku je chudoba. Chudoba nie je len v Afrike, ale aj v iných miestach, ale o nich nevieme.

Ak sa ľudstvo nepolepši a neprestane robiť to, čo doteraz, tak to nedopadne dobre. Tak toto boli problémy na celom svete, ktoré sa dejú a neprestávajú. Zamyslime sa aj my, mladí.....

Pripravil: Oliver Miko, 8.C

Svet zaujímavostí:

Slnčné okuliare

Slnčné okuliare sa v rôznych formách používajú po celom svete už veľmi dlhú dobu. Rímsky panovník Nero používal na pozeranie gladiátorských súťaží lesklý zelený smaragd, ktorým sa chránil pred oslnením. Svetlo taktiež vadilo aj Eskimákovi, keď sa odrážalo od snehu. Ako ochranu vymysleli prerezaný kúsok kože s otvormi.

Ozajstné vynájdenie slnečných okuliarov sa datuje niekde medzi rokmi 1268 až 1289.

Okolo roku 1430, začali čínski sudcovia používať ako slnečné okuliare dymový plochý kremeň, nie však ale ako ochranu pred slnečným žiarením, ale aby zakryli svoj výraz v očiach a aby pôsobili tajomne pri rozhodovaní na súdoch.

Prvé moderné slnečné okuliare navrhol v polovici 18. storočia James Ayscough. Veľký problém však bol ako slnečné okuliare udržať na nose. V roku 1730 prišiel Edward Scarlett s vynálezom rámov, ktoré boli schopné niesť okuliarové sklá a zároveň držali na tvári. Rámy okuliarov sa vtedy vyrábali z kože, kostí a kovu, namiesto straničiek boli použité stuhy z hodvábu, ktoré sa uchytily okolo uší. Neskôr prišli Číňania s použitím keramických stranic.

V tej dobe málokto veril, že tmavé sklá chránia zrak a **slnečné okuliare boli považované za škaredú zdravotnícku pomôcku.** Až v 20. rokoch 20. storočia sa nosenie slnečných okuliarov rozšírilo a začali sa stávať aj módnou záležitosťou.

V roku 1929 začal Sam Foster prvú masovú výrobu slnečných okuliarov a predaj jeho slnečných okuliarov odštartoval davové šialenstvo a neobišli sa bez nich ani celebrity.

V roku 1930 armádny letecký zbor Spojených štátov požiadal firmu **Bausch & Lomb** o vyvinutie slnečných okuliarov, ktoré by efektívne redukovali oslnenie pilotov vo veľkých výškach. Výsledkom boli slnečné okuliare so zelenými sklami a ich pokračovateľom sú dnes už kultové slnečné okuliare rady aviator značky Ray-Ban.

V roku 1936 Edward H. Land vynášiel **polarizačný filter**, ktorý má veľmi veľký význam v eliminácii odleskov od lesklých plôch. Následne sa vyvíjali.

Postupne nosenie slnečných okuliarov získavalo stále viac a viac na popularite a postupne ich začali navrhovať najznámejšie svetové značky, stali sa neodmysliteľnou súčasťou šoubiznisu, ale aj bežného života.

Dnes už si život bez slnečných okuliarov nedokážeme ani predstaviť, ale čo je dôležité, veľký dôraz sa už kladie nielen na dizajn ale aj na kvalitu, ktorá by pri výbere slnečných okuliarov mala hrať stále prvoradú úlohu.

Ja moc veľkú zbierku okuliarov nemám, ale veľmi rýchlo sa rozrastá.

Pripravila: Tamarka Šimončíč, redakčná rada

Minicestopis – Autobusom do Chorvátska

Ján William Červenka 8.A

Milí čitatelia.

V dnešnom článku by som vám chcel priblížiť, aké je to ísť na dovolenku autobusom + opísať svoje zážitky s mojej púti do slovanskej krajiny, ktorá má rozvinuté prvenstvo v Devínskej Novej Vsi. Presne tak, je to Chorvátsko! Konkrétne som bol v obci Omiš. Vrháme sa na to. Cesta autobusom bola v pohode, až na to, že som za celú cestu spal iba hodinu keďže neviem spať po sediačky. Celú cestu som pozeral výhľad z okna, na mobile sa nedalo nič robiť, lebo som nemal signál. Každé tri hodiny sme zastavovali na benzínovej stanici. Vždy, keď sme zastavili, tak ja som z radosťou vychádzal nadýchať sa čerstvého vzduchu, spraviť základné životné problémy a prezrieť si nejaký miestny časopis na benzínovej stanici a popripade dať si niečo dobré pod zub. Keď sme došli na miesto, vybalili sme sa v hoteli a išli sme si užiť tú letnú atmosféru pri mori. Ulica, na ktorej sme bývali, počas dovolenky mi pripomínala ulicu z jednej hry ,lebo blízko mora bola cesta. Každý deň sme boli pri mori, navštívili sme niekoľkokrát mesto Omiš, lebo sme bývali v dedinke Duce. Dedinka, ktorá vyzerá lepšie ako trištvrte miest na Slovensku. Vyzerá lepšie preto, lebo obyčajní ľudia a politici v Chorvátsku sú veľmi pracovití. Nesľubujú, ale konajú. A na Slovensku politici ako napríklad náš bratislavský primátor Matúš Vallo sľubuje a sľubuje, pričom nekoná ani jedno z toho pomaly. Miesto toho sa nám podľa mňa smeje , akí sme my hlúpi, že sme naleteli jeho podradným sľubom. Ale čo... veď slniečka sa usmievaajú. Nebudem politizovať radšej, späť do deja! Počas návštevy mesta Omiš sme sledovali, ako sa miestni radujú z druhého miesta vo futbale a prešli sme sa aj ponorkou. Bolo to úžasné... sledovať krásne ryby z okien ponorky. Morský svet je úžasný! Takisto aj architektúra mesta Omiš je veľmi úžasná a fascinujúca. Boli sme aj na lodi, ktorú sme ovládali pomocou pedálov. Bol to úžasný zážitok, aj sme sa dokonca zasekli na hraniciach. Ale nejak sa nám podarilo odpútať sa z toho. Oboplávali sme od jednej časti brehu po druhú, rôzne sme to obtáčali. Skrátka, bolo to fascinujúce. Navštívili sme aj veľkomesto Split. Historické pamiatky, výhľad na more z veľkomesta. V tej chvíli som sa cítil ako keby som bol v Amerike. Navštívili sme aj miestne trhy a mesto sme celkovo poobzerali. Síce nie úplne celé, ale keď sa tam vrátim, tak obzriem to, čo som neobzrel. Bolo to veľmi úžasné a fascinujúce. MHD doprava v Chorvátsku je v určitých smeroch rovnaká, v určitých smeroch lepšia a v určitých smeroch horšia. Taká normálka. Môj cieľ do budúcnosti je nasledovný: Navštíviť Rusko, konkrétne Moskvu a Petrohrad. Dúfam, že sa vám môj cestopis páčil. Cestám zdar! ☺

**„Jar už prišla k nám!“ radujú sa dietky.
Slniečko už teplé je, kvitnú pestré kvietky.**

**Čo to, čo to, čo sa to deje? Slniečko sa na nás smeje.
Snežienky rozkvitli, vtáci sa smejú, mušky si na slnku
krídelká hrejú.**

**Na jar kvitnú kvety krásne, dúhové i inakšie.
Vidím tam i fialku, veľmi peknú, veľmi zlatú.**

**Posledný sneh už sa topí, slniečko viac ohrieva,
nezostanú ani stopy, to je ale nádhera!**

**Príroda sa zobúdzza, všetko krásne kvitne,
snežienka je prvý kvet, čo nám náladu zdvihne.**

